

Maialen Lujanbio, Amets Arzallus eta Ramon Etxezarreta Badu, bada erakusketaz

BADU, BADA. *Euskara mundu eleanitzean* erakusketa otsailaren 17ra arte ikusteko moduan izango da Donostiako San Telmo museoan. Hainbat bisita gidatu egin dira. Horien artean izan dira Maialen Lujanbio, Amets Arzallus, eta Ramon Etxezarreta. Museoko aretoak igaro ahala haien gogoetak egin dituzte, lehenengo biek bertsoetan. Ramon Etxezarretaren hausnarketak ondoko lerroetan:

– “Ez dakit oso ados nagoen ni bideo honekin [*Estres linguistikoa* bideoa argia.com-en ikus daiteke]. Eta ados nagoen edo ez nagoen erabakitza behartuko banindute, seguru aski, ezetz esango nuke. Bi hizkuntza dakidanaren erosotasunean bizi naiz, bakarria jakitea estresanteagoa da bi jakitea baino”.

– “Euskara hizkuntzagoa izan behar da, sinbolo baino, eta horregatik sortzaileak behar ditugu, jende jantzia”.

– Eta euskaltegien harira: “Euskara ikasten hastea, kultur aportazioa izan zen askorentzat. Euskara ikastetik hasi, eta gero beste formazio mota batzuk jasotzera animatzen zen jendea”.

Ondoko bi bertsoak Arzallusek bota zituen, euskaldunaren soslaia gaztea, hiritarra eta eleanitza zela jakindakoan:

*Baina piskana baserri horiek
kostara joan ziren husten.
Euskara ere hala joan zen
bere presentziak biluzten.
Trasmisioan kateak nola
askok buts egin zituzten.
Gaztearekin ez nago ados
gazteak doaz frantsesten.
Ni ere ia ez naiz ispiluan
leben bezain gazte ikusten.*

*Eta azkena eleanitza
ireki guretan goren.
Unibertsalak biburtzen gara*

*lau mintzo jakin ondoren.
Baina alde dago bakoitzak
zer mintzo duen ondoren.
Ta lau hizkuntza dakizkein hori
nahiz oso jantzia omen.
Geure herriko izan gaitzen
munduko izan baino leben.*

Hizkuntzen arteko bizikidetzaz hone-
la aritu zen Lujanbio:

*Horrek horrela behar luke baina
ez da beti hola, bara:
Isiltasuna seinalea da
bitz egitea euskara.
Eta erderaz bitz egitea
hori elkarbizitza da*

*Askok AEKn sartu ezkeero
hartuko lukete poza.
Intelektual jende asko da hemen
baina intelektual motzak.
Kanpokoakin maiteminduta
eta etxeokaz lotsa.*

EKONOMIAREN TALAIA • TERMOMETROA

Hazkunde solidarioa lortzeko aurrekontuak

URTE BERRI HONETAN Hego Euskal Herrian aurrekontu berriak izango ditugu. EAEko eta Nafarroako gobernuek aurkeztu beharko dituzte, eta parlamentuetako taldeen artean negoziatuko dira. Gure herriko alde horretan dagoen krisi egoera “larrialdi nazional” izendatu du zenbaitek. Gero eta enpresa txiki eta ertain gehiago ixten ari dira; langabezia maila jasanzinera iristen ari da; gure gazteria zahartzen ari da lanik aurkitu gabe; pentsionistak ari dira ikusten euren diru-sarrerak nola gutxitzen diren; menpekotasuna handituz doa progresiboki; pobrezia eta bazterketa soziala ere handituz doa; etxegabetzeak ez dira gelditu; suizidioak –ezagun egin direnez gain, ezezagun direnak– gero eta maizago; soldadak inflazioa baino gutxiago ari dira hazten... Eta bitartean, bankuek eta aurrezki kutxek, milaka milioi euro eman dizkieten arren, ez dute kreditu-iturria ireki.

Hori horrela izanik, hazkundea ekarriko duten eta solidario izango diren aurrekontuak behar ditugu.

Amildegira eraman gaituzten murrizketa eta doikuntza politikak utzi behar dira, eta hazkunderako neurrien alde egin, enplegua sortu eta egoera larrian dauden milaka familiarekin elkartasuna izateko. Horretarako, bistan da, diru-sarrerak behar dira. Lortzeko, bi gobernuek, Barcinarenak eta Urkullurenak, badakite nondik atera daitezkeen: aberastasun handien eta bankuen gaineko zerga bereziak sortuta eta iruzur fiskala pertsegituta, hori ere bai baitakite non eta zein lanbidetan gertatzen den. Horrek guztiak fiskalitatearen erreforma eskatzen du; orain arte aurre egin nahi izan ez zaion gaia da, bide onetik abiatu den Gipuzkoako Foru Aldundian salbu. Gerrikoa estutu behar dugula diote. Langileek eta herri sektoreek jadanik nahikoa estutu dute. Beste batzuen txanda da orain.

Juan Mari Arregi

